

Rettevejledning til opgave 1

1. Var Retten i Hjørrings afgørelse af 7. juli 2023 om værneting korrekt?

Nordjysk Rejsebureau skal som udgangspunkt sagsøges ved virksomhedens hjemting, dvs. i Aalborg, jf. rpl § 238, jf. § 235.

Da aftalen er en forbrugerrejse, kan sagen anlægges ved Simones hjemting, fsv. betingelserne i § 244 er opfyldt. Simone har imidlertid ikke hjemting ved Retten i Hjørring, og bestemmelsen er derfor ikke relevant.

Den omstændighed, at medarbejdere i Nordjysk Rejsebureau arbejder fra hjemmekontorer, kan næppe etablere filialværneting (virksomhedsværneting) efter rpl § 238, stk. 2., idet der ikke er tale om et fast driftssted. Situationen kan ikke sammenlignes med den i pensum omtalte U 2009.2543 V, der vedrørte en egentlig filial.

Derimod kan det overvejes, om der er opfyldelsesværneting ved Retten i Hjørring. Aftalen har nærmest karakter af en rådgivnings- eller formidlingsaftale, hvor Nordjysk Rejsebureau leverer en tjenesteydelse i form af bestilling af forskellige aktiviteter. Sådanne aftaler anses for opfyldt på det sted, hvor den pågældende part faktisk har leveret tjenesteydelsen, hvilket er medarbejderens hjemmekontor.

Det kan diskuteres, om arbejde fra et hjemmekontor opfylder betingelserne i § 242, stk. 1. I praksis har reglen navnlig været anvendt på rådgivere – advokater, arkitekter m.v. – der har leveret ydelsen på et egentligt kontor. Når der som her er tale om en mere fast praksis for hjemmearbejde, vil reglen formentlig kunne anvendes. Diskussionen er vigtigere end konklusionen.

Hvis forholdet subsumeres under § 242, må det overvejes, om der er tale om et pengekrav, stk. 2. Kravet har nærmest karakter af erstatning for manglende levering af en realdydelse, og kan derfor formentlig danne grundlag for værneting.

DCR s. 226f., s. 230ff.

2. Var landsrettens dom af 10. december 2023 korrekt?

Reglerne om nødvendigt procesfællesskab fremgår af rpl § 255, stk. 2.

I praksis foretages en konkret vurdering af, om den nedlagte påstand efter sit indhold forudsætter en stillingtagen til spørgsmål, som har betydning for andre sagsøgere.

Praksis skelner mellem anerkendelsessøgsmål og fuldbyrdelsessøgsmål, idet der oftere vil være tale om nødvendigt procesfællesskab i sidstnævnte sager. Det er således bl.a. tilfældet, når fuldbyrdelsespåstanden afhænger af partens valg af (kontraktuel) beføjelse, jf. U 1989.663 Ø. I den konkrete sag gør Simone til støtte for betalingspåstanden gældende, at Jysk Rejsebureau A/S har misligholdt aftalen, og at den derfor kan ophæves. Hæveadgangen tilkommer imidlertid Simone og Miriam i fællesskab, og Simone kan derfor ikke alene råde over grundlaget for betalingspåstanden.

Samtidig er der tale om, at Simone nedlægger påstand om det fulde beløb, hvoraf halvdelen under alle omstændigheder tilkommer Miriam. Situationen ligner U 2015.2966 Ø, omtalt i DCR s. 304, hvor landsretten afviste en anke.

Det må derfor konkluderes, at Simone ikke kunne forfølge kravet alene.

Det er muligt, at enkelte studerende med henvisning til DCR s. 305 vil argumentere for, at konsekvensen alene bør være delvis afvisning for så vidt angår halvdelen af kravet. Da kravets

opgørelse imidlertid forudsætter en stillingtagen til, om aftalen kan hæves, vil en sådan løsning ikke være korrekt.

DCR s. 54, s. 303 ff.

3. Burde landsretten have tilladt Dive Iguana at adcitere Miriam Melchior?

Der er tale om, at Dive Iguana forsøger at adcitere under anken. En sådan adcitation tillades almindeligvis ikke.

Der er i U 1992.161 V åbnet op for, at adcitation helt undtagelsesvist vil kunne tillades, og det skal derfor overvejes, om sagens omstændigheder giver anledning hertil, jf. omtalen i DCR s. 309. Det kan ikke forventes, at de studerende specifikt inddrager dommen, men det bør drøftes, om Dive Iguanas argumenter kan føre til en fravigelse af udgangspunktet.

Det antages almindeligvis, at en procesunderretning ikke har selvstændig procesretlig retsvirkning, jf. DCR s. 319. Procesunderretningen kan derfor ikke i sig selv begrunde, at der adciteres under anken.

Heller ikke den omstændighed, at Miriam har afgivet forklaring som vidne, kan begrunde en fravigelse af udgangspunktet. Det ændrer ikke herpå, at Miriam som vidne har forklaret, at det var hende, der tabte udstyret.

Landsretten bør derfor ikke tillade adcitation af Miriam.

DCR 309 f. og 318f.

4. Vil Retten i Koldings dom af 12. september 2023 have retskraft under en sag anlagt af Dive Iguana mod Miriam Melchior

Retsvirkningen af landsrettens afvisning i medfør af § 368 a er, at byrettens dom har retskraft.

Domme har alene retskraft mellem sagens parter.

Miriam er hverken som vidne eller som procesunderrettet blevet part i sagen, og dommen har derfor ikke retskraft i forhold til hende.

Den gode besvarelse bemærker muligvis tillige, at en dom alene har retskraft i forhold til spørgsmål, som var *nødvendige* for at afgøre tvisten. Det er i sagen nødvendigt at tage stilling til, om Simone forvoldte skaden. Det er derimod ikke nødvendigt at tage stilling til, hvem der i givet fald gjorde det. Vurderingen af, at Miriam forvoldte skaden vil derfor have karakter af et obiter dictum, som ikke har retskraft.

DCR s. 318, s. 496, s. 666, s. 676.

Rettevejledning til opgave 2

1. Er rettens afgørelse om at behandle sagerne efter reglerne om behandling af sager om mindre krav rigtig?

Hansen har anlagt en sag mod Nielsen med en påstand på 100.000 kroner og en sag mod Pallesen med en påstand på 10.000 kroner. De to sager skal i forhold til retsplejelovens § 400, stk. 1, nr. 1, bedømmes hver for sig, jf. retsplejelovens § 401, stk. 1, og Den civile retspleje, s. 435. Såfremt en sag på det grundlag skal behandles efter reglerne om behandling af sager om mindre krav og en anden efter de almindelige regler om civile sager, kan sagerne ikke behandles sammen efter reglerne om kumulation, jf. den civile retspleje, s. 293.

Hansen har i forhold til Nielsen fremsat en påstand på 100.000 kroner, men Nielsen påstår i svarskriftet frifindelse mod betaling af 60.000 kroner. Da sagens værdi efter retsplejelovens § 401, stk. 1, bestemmes efter påstanden i stævningen, skal sagen som udgangspunkt behandles efter de almindelige regler om civile sager. Dette resultat fremtræder henset til påstanden i svarskriftet om frifindelse mod betaling af 60.000 kroner ikke nødvendigvis hensigtsmæssigt. Det er således relevant at overveje, om sagsøgers påstand – kravets værdi – skal ses i lyset af Nielsens påstand. Sagen skal i så fald behandles efter reglerne om behandling af sager om mindre krav.

Hansen har i forhold til Pallesen fremsat en påstand på 10.000 kroner, og Pallesen fremsætter i svarskriftet et modkrav til selvstændig dom på 45.000 kroner. Der er i dette tilfælde ikke tale om flere krav mellem de samme to parter i den forstand, som dette begreb anvendes i retsplejelovens § 401, stk. 1. Da de to påstande således ikke skal lægges sammen, skal begge krav således behandles efter reglerne om behandling af sager om mindre krav, jf. Den civile retspleje, s. 297.

Hansens sag mod Nielsen skal således som udgangspunkt behandles efter de almindelige regler om civile sager, mens Hansens sag mod Pallesen skal behandles efter reglerne om behandling af sager om mindre krav.

2. Er rettens afgørelse om at sammenlægge sagen mellem Hansen og Pallesen med sagen mellem Hansen og Nielsen rigtig?

Retsplejelovens kapitel 23 har overskriften: Sammenlægning og adskillelse af krav. Sammenlægning kan bl.a. ske efter reglen om kumulation i retsplejelovens § 250 og efter reglen om at behandle flere sager i forbindelse med hinanden, jf. retsplejelovens § 254. Retten træffer i opgaven en afgørelse om at sammenlægge sagerne, og de omtales herefter i opgaven som én sag.

Det er i dette tilfælde sagsøgte i den ene sag – Pallesen – der anmoder om sammenlægning af sagerne. Bestemmelserne om kumulation er efter den almindelige opfattelse udtømmende, og de omfatter ikke et tilfælde som dette, jf. U 2018.3402 Ø (der er pensum). Der er således ikke grundlag for at behandle sagerne som én sag.

Retten kan i stedet behandle sagerne i forbindelse med hinanden. Bestemmelser taler blot om "kan", men det må forudsættes, at der er processuelle fordele forbundet med at behandle sagerne samlet, jf. Den civile retspleje, s. 319. Sagen mod Nielsen omhandler alene erstatningskravets størrelse, men tyngdepunktet i sagen mod Pallesen er spørgsmålet, om ansættelsesaftalen er misligholdt. Der er derfor næppe grundlag for at behandle sagerne i forbindelse med hinanden.

Rettens afgørelse om at sammenlægge sagen mellem Hansen og Pallesen med sagen mellem Hansen og Nielsen er således ikke rigtig.

3. Er rettens afgørelse om, at erklæringen kunne fremlægges under sagen, rigtig?

Hansen har ensidigt indhentet erklæringen fra Frederiksen efter sagens anlæg, og der er tale om en sagkyndig erklæring. Den omhandler dels den computer, der blev kastet ned på gulvet, og dels den gennemsnitlige pris for computere svarende til dem, der blev stjålet. De to forhold skal behandles hver for sig.

Frederiksen har besigtiget den computer, der blev kastet ned på gulvet, og erklæringen udtaler sig om den konkrete computer. Bestemmelsen i retsplejelovens § 341 a finder anvendelse i småsagsprocessen, og en sagkyndig erklæring skulle derfor have været indhentet efter retsplejelovens § 404 eller efter retsplejelovens kapitel 19 om syn og skøn.

Frederiksen udtaler sig derimod i forhold til de stjalne computere alene om den gennemsnitlige pris for tilsvarende computere. Der er således tale om en sagkyndig erklæring om generelle forhold, jf. Den civile retspleje, s. 589. En sådan erklæring kan i småsagsprocessen indhentes efter retsplejelovens § 404, jf. Den civile retspleje, s. 438 f., men den er ikke omfattet af retsplejelovens § 341 a. Det må således afgøres efter retsplejelovens § 403, om den kan fremlægges, jf. Den civile retspleje, s. 437 f. og s. 590. Da den er ensidigt indhentet, skal det således diskuteres, om retten bør nægte fremlæggelse med den begrundelse, at den ikke vil blive tillagt nogen vægt i forbindelse med bevisbedømmelsen, og det kan i den forbindelse tages i betragtning, at der under småsagsprocessen – men ikke i reglerne om den almindelige civile proces – er en særlig fremgangsmåde for sådanne erklærings indhentelse. Retten bør formentlig på det grundlag ikke tillade, at erklæringen fremlægges.

Rettens afgørelse om, at erklæringen kunne fremlægges under sagen, er således ikke rigtig.

4. Er Eliassens kritik berettiget?

Pallesen var betænkelig ved at lade Gregersen føre sagen, og hun har ifølge aftalen fået fuldmagt til at føre sagen for Retten i Aarhus. Hun har således ikke fået fuldmagt til at anke dommen, og den almindelige procesfuldmagt giver heller ikke legitimation til at anke dommen, jf. Den civile retspleje, s. 69. Gregersen burde således ikke have anket dommen.

Selv om Gregersen ikke er advokat, kan hun møde i småsagsprocessen, jf. retsplejelovens § 260, stk. 5. Hun kan efter bestemmelsen møde i sager om mindre krav efter reglerne i retsplejelovens kap. 39. Hun kan således også anke dommen efter retsplejelovens § 410, og det er ikke et krav, at hun har møderet for landsretten, jf. Den civile retspleje, s. 441 og s. 477.

Eliassens kritik er således kun delvist berettiget.